

परापरज्ञस्त्वपरो नाभिमानादुदीरितः । अपरज्ञः परं बुद्धिं ज्ञात्वा मोहादिमुच्यते । २१५

अदर्शनादपि ततः पुनश्चादर्शनं गतः । नाहं तं वेद्मि नासौ मां न च मेऽस्ति विरागता ।

येन येन शरीरेण करोत्ययमनीश्वरः । तेन तेन शरीरेण तदवस्थमुपाश्रुते ।

मानसं मनसाप्नोति शरीरञ्च शरीरवान् ।

इति श्रीमहाभारते आश्रमवासिके पर्वणि पुनर्दर्शनपर्वणि चतुस्त्रिंशोऽध्यायः ॥ ३४ ॥

॥ वैशम्पायन उवाच ॥ अदृष्ट्वा तु नृपः पुत्रान् दर्शनं प्रतिलभ्यवान् । श्वेः प्रसादात् पुत्राणां स्वरूपाणां कुरुदह ।

स राजा राजधर्मांश्च ब्रह्मोपनिषदन्तदा । अवाप्तवान्नरश्रेष्ठो बुद्धिनिश्चयमेव च । २१६

विदुरश्च महाप्राज्ञो ययौ सिद्धिं तपोबलात् । धृतराष्ट्रः समासाद्य व्यासञ्चैव तपस्विनं ।

॥ जनमेजय उवाच ॥ ममापि वरदो व्यासो दर्शयेत् पितरं यदि । तद्रूपवेशवयसं अदृष्ट्वा सर्वमेव ते ।

प्रियं मे स्थात् कृतार्थश्च स्थामहं कृतनिश्चयः । प्रसादाद्बुद्धिमुख्यस्य मम कामः समृध्यतां ।

॥ सौतिरुवाच ॥ इत्युक्तवचने तस्मिन्नूपे व्यासः प्रतापवान् । प्रसादमकरोद्धीमानानयच्च परिरितं ।

ततस्तद्रूपवयसमागतं नृपतिं दिवः । श्रीमन्तं पितरं राजा ददर्श जनमेजयः । २१७

शमीकश्च महात्मानं पुनन्तश्चास्य शृङ्गिणं । अमात्या ये बभूवुश्च राज्ञस्तांश्च ददर्श ह ।

ततः सोऽवभृथे राजा मुदितो जनमेजयः । पितरं स्नापयामास स्वयं सखौ च पार्थिवः ।

स्नात्वा स नृपतिर्विप्रमास्तीकमिदमब्रवीत् । यायावरकुलोत्पन्नं जरत्कारुसुतं तदा ।

आस्तीक विविधाश्चर्यो यज्ञोऽयमिति मे मतिः । यदद्यां पिता प्राप्तो मम शोकप्रणाशनः ।

॥ आस्तीक उवाच ॥ अविर्देपायनो यत्र पुराणस्तपसो निधिः । यज्ञे कुरुकुलश्रेष्ठ तस्य लोकावुभौ जितौ । २१८

श्रुतं विचित्रमाख्यानं त्वया पाण्डवनन्दन । सर्पांश्च भस्ममाव्रीता गतश्च पदवीं पितुः ।

कथञ्चित्तत्त्वको मुक्तः सत्यत्वात्तव पार्थिव । श्रवणः पूजिताः सर्वे गतिर्दृष्टा महात्मनः ।

प्राप्तः स विपुलो धर्मः श्रुत्वा पापविनाशनं । विमुक्तो हृदयगन्धिरुदारजनदर्शनात् ।

ये च पलधरा धर्मे सदृत्तरुचयश्च ये । यान् दृष्ट्वा हीयते पापं तेभ्यः कार्या नमस्कृत्या ।

॥ सौतिरुवाच ॥ एतच्छ्रुत्वा द्विजश्रेष्ठात् स राजा जनमेजयः । पूजयामास तमृषिमनुमान्य पुनः पुनः । २१९

पप्रच्छ तमृषिञ्चापि वैशम्पायनमच्युतं । कथावशेषं धर्मज्ञो वनवासस्य सत्तम ।

इति श्रीमहाभारते आश्रमवासिके पर्वणि पुनर्दर्शनपर्वणि जनमेजयस्य पितृदर्शने पञ्चविंशोऽध्यायः ॥ ३५ ॥

॥ जनमेजय उवाच ॥ दृष्ट्वा पुत्रांस्तथा पौत्रान् सानुबन्धान् जनाधिपः । धृतराष्ट्रः किमकरोद्राजा चैव

युधिष्ठिरः ।

॥ वैशम्पायन उवाच ॥ तद्दृष्ट्वा महदाश्चर्यं पुत्राणां दर्शनं नृपः । वीतशोकः स राजर्षिः पुनराश्रममागतम् ।

इतरस्तु जनः सर्वस्तो चैव परमर्षयः । प्रतिजग्मुर्गुणैकाकामं धृतराष्ट्राभ्यनुज्ञया ।

पाण्डवास्तु महात्मानो लघुभूयिष्ठसैनिकाः । पुनर्जग्मुर्माहात्मानं सदारास्तं महोपतिं । २२०

तमाश्रमपदीं धीमान् ब्रह्मर्षिर्लोकपूजितः । मुनिः सत्यवतीपुत्रो धृतराष्ट्रमभाषत ।